

Aktiviteter

ELDA KLIMATSMART

När träd växer tar de koldioxid från lyften och binder det i rötter, stam och grenar. När man sen eldar upp trä släpps den koldioxid, som är bundet i trädet, ut i luften. Den process vi kallar fotosyntes.

I scouterna är elden en viktig del. Vi lagar mat över eld, vi tänder lägerbål och vi eldar för att få att värma oss.

Ett klimatsmart sätt att elda är att använda sig av pyrolysmetoden. Den innebär att man eldar utan tillförsel av syre. När man eldar på det sättet skapas biokol. I biokolet finns stora delar av den koldioxid kvar, som trädet tagit från luften när det växte. Biokolet kan man sen använda till att bland annat rena vatten eller fylla med växtnäring och göda åkern, blomrabatten eller blomkrukan. När trädet omvandlats till biokol så bryts det inte ned, på samma sätt som trä multnar. Biokolet håller kvar koldioxiden i flera hundra år. På så sätt hindrar biokolet att halten koldioxid ökar i atmosfären.

Så kan ni göra en scoutsamling

Inled gärna samlingen att berätta om fotosyntesen, som handlar om hur växterna tar vatten och koldioxid från luften och med hjälp av värme växer och bildar syre.

Berätta också något om hur vi, när vi eldar olja och kol, släpper ut koldioxid i luften. Koldioxid som legat i marken i tusentals år och som bör ligga kvar där.

Så om vi kunde vore det bra om vi kunde låta bli att elda. Men vi behöver elda för att laga mat eller värma sig. Det finns dock några klimatsmarta metoder som ni kan pröva under en scoutsamling. Här nedan beskrivs kort olika metoder men sök på nätet för mer fylliga beskrivningar. Där finns många beskrivningar hur man gör. Använd sökord som biokol, pyrolys, wood gas stove, anilaspis och anila stove.

De två första kan man genomföra under en scoutsamling. De andra tar lite längre tid.

Burk i eld

Ta en plåtburk eller plåthink, gärna med lock. Om burken har lock så gör några små hål i burkens övre del. Fyll burken eller hinken med trä. Det kan vara allt från vedträ, till kvistar och kottar. Fyll så mycket ni kan. Ev kan ni hälla på sand, för att få bort lyften. Placera burken eller hinken mitt i eldstaden med öppningen nedåt. Bygg upp med ved runt burken / hinken och tänd på. Se till att elden brinner runt om. Efter en stund kommer det gas ur burken och kolningen börjat. Försök se till att gasen som kommer ur burken brinner. Elda runt burken så länge det kommer ut gas.

Wood gas stove

VISIT…

LANZAROTE
Caliente.COM

Aktiviteter

En wood gas stove är en spis som man kan bygga själv av några konservburkar eller plåtrör. Den mindre burken ska vara något mindre än den större. Gör hål i den mindre burkens överkant, nederkant och botten. Här kan man använda borr eller spik. Gör på samma sätt hål i den större burkens nederkant. Stoppa den mindre burken i den större och fyll den mindre med trä och tänd på. Efter en stund kommer rökgasen att tränga ur den mindre burken och börja brinna i toppen av den mindre burken. På nätet finns en mängd filmer som visar hur man kan bygga sådana.

Anilaspis
En anilaspis är en något mer avancerad konstruktion. Här behöver man ett större metallkärl, ex en plåthink på vilken man kan sätta ett tätslutande lock av metall samt ett metallrör. Röret ska föras genom hinkens botten och hinkens lock. I rörets nedre del ska det finnas några hål. Fyll hinken med ved och ställ den upp och ned, på ett brandsäkert underlag. Fyll sedan röret med ved och tänd på i röret. Efter en stund kommer elden i röret att få veden i hinken att börja kola. Då tränger röken ut i röret och börjar brinna.

Kontiki
Kontikimetoden bygger på att man eldar i en konisk eldstad. Principen för denna eldning är att syret, som elden drar till sig måste passera genom eldslågorna för att börja brinna. Här kan man använda metallkärl eller elda i en grop så att syret inte kommer åt elden. Här börjar man med en mindre eld och fyller på med ved allt eftersom.

Släck i tid

För att eldningen ska vara klimatsmart behöver man se till att man inte eldar för länge. Man kan därför behöva släcka elden när man ser att det inte kommer ur någon gas ut träet.

Gräv ned biokolet och skapa växt

När ni är klar med eldningen, och fått biokol, kan ni använda det för att skapa bra växt i blomkrukor och trädgårdsland. För kolet är fyllt med små hål som kan binda vatten eller näring som långsamt kan ge jorden bra växtmöjligheter. Så slå på ex nässelvatten eller urin över kolet eller lägg det i bokashi eller komposten. Låt det stå och dra in. Gräv sedan ned det i jorden.